MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tas-16 ta' Novembru, 2007

Citazzjoni Numru. 176/2007

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fl-20 ta’ April, 2007 li permezz tiegħu l-attur espona bir-rispett:

1. Illi l-kontendenti żżewġu f’Malta fil-25 ta’ Ġunju tas-sena 2005 ġewwa l-Knisja, kif jirriżulta miċ-ċertifikat taż-żwieġ anness ma’ dan ir-rikors u mmarkat bħala Dok. “A”.

2. Illi minn dan iż-żwieġ ma twildux tfal.

3. Illi l-kontendenti sseparaw bonarjament fil-15 ta’ Ġunju, 2006 permezz ta’ kuntratt redatt u ppubblikat fl-atti tan-Nutar Dr. Joseph Smith La Rosa, kif jirriżulta mid-dokument anness ma’ dan ir-rikors u mmarkat bħala Dok. “B”.

4. Illi l-kunsens ta’ l-attur u/jew tal-konvenuta kien vizzjat bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew ta’ xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa.

5. Illi l-kunsens taż-żwieġ ta’ l-attur u/jew tal-konvenuta kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa u fuq id-drittiijiet u dmirijiet essenzjali taż-żwieġ.

6. Illi l-konvenuta għalkemm ma kinitx interdetta jew marida b’moħħha, ma kellhiex fi żmien li sar iż-żwieġ, ukoll minħabba raġuni temporanja, setgħat intelletwali jew ta’ rieda biżżejjed sabiex jinħoloq kunsens għaż-żwieġ.

7. Illi għalhekk kellha ssir din il-kawża.

Għaldaqstant, in vista tal-premess, ir-rikorrenti titlob bir-rispett lil din l-Onorabbli Qorti jogħġibha:

(i) Tiddikjara u tippronunzja li ż-żwieġ bejn il-konjuġi li ġie ċċelebrat fil-25 ta’ Ġunju, 2005 ġewwa l-Knisja, huwa null u bla ebda effett legali, taħt l-Artikolu 19 (1) (d), u/jew 19 (1) (f), u/jew 19 (1) (h) tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta.

Bl-ispejjeż kontra l-intimata li hija minna issa nġunta in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta’ ammissjoni tal-konvenuta.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavits tal-partijiet u ta’ omissis.

Rat il-verbal tas-seduta ta' l-4 ta' Ottubru, 2007 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fil-25 ta' Ġunju, 2005 a bażi ta' l-Artikolu 19 sub-artikolu (1) paragrafi (d), (f) u (h) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuta ammettiet it-talba.

Madankollu kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabilita' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju.*" (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991). Dan japplika anke f'każ ta' ammissjoni kif hu dak odjern.

L-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardjaw;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – kunsens mitlub bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew element essenzjali tiegħu;

19 (1) (h) – il-konvenuta ma kellhiex setgħat intelletwali jew ta’ rieda biżżejjed biex jinħoloq kunsens għaż-żwieġ.

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ falla kważi mill-ewwel u dan ġara għal diversi raġunijiet imputabbli lill-attur. Huwa evidenti n-nuqqas estrem ta’ maturita’ tal-partijiet eżistenti meta ngħata l-kunsens. Naturalment f’każ bħal dan il-Qorti trid tiġi konvinta sew. Kif qalet il-Qorti ta’ l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta’ Jannar, 2006);

“*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe’ li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta’ kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta’ l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe’ li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*”

Kawżali tal-attur hija, fost oħrajn, in-nuqqas ta’ diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta’ Mejju, 1995); “*B’difett serju ta’ diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta’ immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista’ tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita’ sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta’ discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita’ ta’ parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*” F’dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta’ Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta’ Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta’ Awwissu, 1995). Madankollu hemm ukoll indikazzjoni li kif ġia’ ingħad, il-partijiet baqgħu għaddejjin tul l-għerusija mingħajr ma ntebħu li ż-żwieġ ma seta’ qatt jirnexxi bejniethom.

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta’ Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; “*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta’ diskrezzjoni ta’*

ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali."

Mill-provi mressqa mill-attur jidher ċar li l-partijiet ma kinux idoneji għaż-żwieġ li beda ħażin u spiċċa agħar. Kollox jindika li kien hemm problema serja ta' attitudni lejn iż-żwieġ u wieħed ma jistax ma jikkummentax kif żwieġ ikkrolla daqshekk malajr. Jidher ukoll li l-partijiet ma ridux ikollhom tfal u dan kif ingħad diversi drabi, iżda kif l-aħjar spjegat fis-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-ismijiet Anna Galea vs John Walsh mogħtija fit-30 ta' Marzu, 1994 dan huwa biżżejjed biex irendi żwieġ null, għalkemm eventwalment hu kien ħa pjaċir li sar missier u ħa ħsieb ibnu.

Għal dawn il-mottivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fil-25 ta' Ġunju, 2005. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------